

ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ

με τον Δημήτρη Ζαφειρέλη

ΣΥΖΗΤΩΝΤΑΣ

με τον Δημήτρη Ζαφειρέλη

Συνέντευξη:

Θαλασσιά

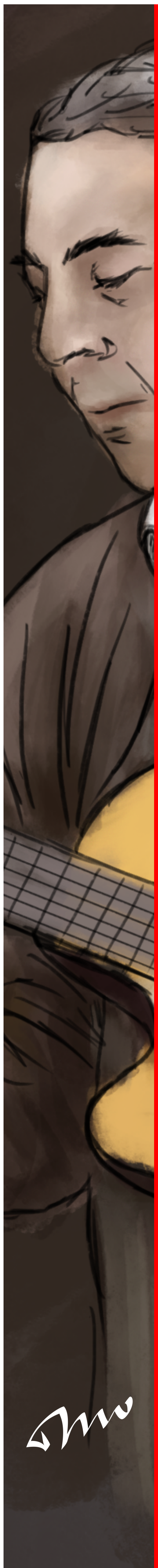
Αντωνοπούλου

Ασχολείστε με την κιθάρα από τα παιδικά σας χρόνια. Ποια ήταν τα ερεθίσματά σας;

Δημήτρης Ζαφειρέλης: Ναι, από τα πέντε μου σχεδόν χρόνια και επειδή ο πατέρας μου ήταν ένθερμος φιλόμουσος και ερασιτέχνης μουσικός, υπήρχαν θυμάμαι πολλά και διαφορετικά όργανα στο σπίτι. Αυτό για μένα αποτέλεσε το πρώτο βασικό ερέθισμα για την ενασχόλησή μου με την κιθάρα αλλά και για την αναμενόμενη μουσική μου μετεξέλιξη.

Ανάμεσα σε άλλους δασκάλους, μαθητεύσατε δίπλα στον Αλέξανδρο Αινιάν. Όντας κι εσείς δάσκαλος, ποια είναι εν τέλει η σωστή παιδαγωγική μέθοδος εκμάθησης ενός οργάνου, εν προκειμένω, της κιθάρας;

Δημήτρης Ζαφειρέλης: Σίγουρα και ενώ είχα μια κυρίως δική μου αυτοδίδακτη πορεία άρχισα να παρακολουθώ θεωρητικά μαθήματα με τον αείμνηστο μουσικοπαιδαγωγό Αλέξανδρο Αινιάν και αργότερα συνέχισα παράλληλα και στο Εθνικό Ωδείο κάνοντας επιπλέον Βυζαντινή μουσική με τον Στέφανο Λέκκα και κλασική κιθάρα με τον Ευάγγελο Ασημακόπουλο. Η διδακτική σταδιοδρομία μου χρονολογείται εντατικά από το 1980 έως και το 2010. Στα διάφορα Ωδεία, κάνοντας ιδιαίτερα μαθήματα αλλά και σεμινάρια για κλασική και σύγχρονη κιθάρα και για ειδικά θεωρητικά. Νομίζω ότι μετά από όλη αυτή την πολύχρονη διδασκαλική εμπειρία, έχω μάλλον καταλήξει στην άποψη ότι οι σπουδές και μάλιστα όσο αφορούν γενικότερα στην τέχνη είναι μια τελείως υποκειμενική ιστορία. Αυτό βέβαια δεν καταργεί τις ανάγκες μιας σφαιρικής πληροφόρησης και εκπαίδευσης και μάλιστα με ένα τρόπο που να επιτρέπει στο νέο μαθητή

μουσικής, να συμπληρώνει τις ήδη υπάρχουσες προσωπικές του εξερευνήσεις, ειδικότερα σε ότι αφορά την τεχνική του οργάνου και την αισθητική του ήχου, με ένα τρόπο που να τον οδηγούν σε νέες και πρωτότυπες ανακαλύψεις.

Έχετε καταπιαστεί με διαφορετικά είδη μουσικής: κλασική, ροκ, τζαζ... Συχνά αυτά συνυπάρχουν στις συνθέσεις σας. Μιλήστε μας γι' αυτό.

Δημήτρης Ζαφειρέλης: Αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις εμπειρίες μου μέσα από τον συλλογικό τρόπο ζωής, ξεκινώντας από τα πρώτα εφηβικά γκρουπ στις παρέες της άμεσης και ευρύτερης γειτονιάς, όπου υπήρξε μια ανταλλαγή ιδεών και ερεθισμάτων. Μας έδωσαν ένα άνοιγμα απόψεων παρακολουθώντας πολλά και διάφορα ρεύματα από πολλά είδη, τόσο της ροκ όσο και της κλασικής κατεύθυνσης. Έγιναν σημείο αναφοράς πολλών μουσικών ιδιωμάτων, ώστε να περάσουν και στις συνθέσεις μου και στον τρόπο σκέψης και ανάπτυξης των διαφόρων συστημάτων αλλά και της πνευματικότητας του προσωπικού μου στόχου.

Έχετε μελοποιήσει ποίηση των: Πάγια Βεάκη, Κωστής Τριανταφύλλου, Μαρία Λαϊνά, Edgar Allan Poe, Τίτος Πατρίκιος, Τάκης Φάβιος κ.α. και έχετε επίσης γράψει μουσική όπως για παράδειγμα για τις παραστάσεις «Ιουλιέτα» της Βίλης Σωτηροπούλου, «Ματωμένος Γάμος» του Φ.Γ. Λόρκα, για την ταινία «Αλιόσα» του Θανάση Σκρουμπέλου κ.α. Με ποιόν τρόπο η μουσική υπηρετεί τον λόγο σε αυτά τα διαφορετικά είδη τέχνης;

Δημήτρης Ζαφειρέλης: Στην προσπάθεια μου να συνενώσω την μουσική με το λόγο, κατάλαβα ότι το τραγούδι είναι κάτι πολύ σχετικό με την καθαυτό ορχηστρική μουσική αντίληψη. Εκπροσωπεί ένα σημαντικό μέρος των αναζητήσεών μου! Στη θεατρική - και γενικότερα στην μουσική του θεάματος και άλλων δρώμενων - διαφέρει ο ρόλος της και ο βαθμός ανάπτυξής της. Δεν παύει όμως να στολίζει, να διακοσμεί και σίγουρα παραμένει ο συνδετικός κρίκος όλων αυτών των εκφάνσεων.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΑΦΕΙΡΕΛΗΣ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Όπερα σε τρεις πράξεις

Λιμπρέτο ΤΑΚΗΣ ΦΑΒΙΟΣ

1. Ουβερτούρα / Overture – Ανάδυση / Emergence 02:15

2. Χορός εταίρων / Hetairas' Dance 00:59

3. Συμπαντική Ενόραση / Universal Insight 01:19

4. Στου πόθου ' αετώματα / On the pediments of desire 00:59

5. Μέτρον Άριστον / All things in Moderation 01:32

6. Σπονδή / Libation 00:49

7. Των Πλαστουργών των Ποιητών / Of Forgers Poets 02:43

8. Ερώτων Πόθος / Of Loves Passion 01:38

9. Μέσα σε Ονείρου Κρύπτη / Within a Dream's Crypt 01:57

10. Βαθαίνω (Ένα ταξίδι Σπαργάνων) / Deepen (A journey of Heartbreak) 01:22

11. Που πάμε; / Where are we headed? 00:56

12. Έκκρηξη / Secrecion 01:41

13. Η Σιγή των Αγαλμάτων / The Silence of the Statues 01:22

14. Της Σιώνος Θαύματα / Chise's Miracles 00:53

15. Σε ονείρων Υποσχέσεις / In dreams promises 01:37

DIMITRIS ZAFEIRELIS

APHRODITE

Opera in three acts

Libretto TAKIS FAVIOS

16. Το Τραγούδι για την Αφροδίτη / Song for Aphrodite 02:20

17. Δεμένοι σε Κατόνι / Tied to a mast 01:46

18. Γαλαξιακή Καρδιά / Galactic Heart 00:50

19. Οι ρέουν Αρχαιοκάπηλοι / Antiquarians will come 01:36

20. Οι ρέουν για Ανάκριση Φωτός / They will come for Light Interrogation 00:56

21. Ζωντανέμε με Γλύπτη / Oh sculptor, give me life 01:39

22. Εγώ ο Αδέσος Αρπιστής / I, the Clumsy Harpist 01:08

23. Η Πέτρα Αναστήθη / Stone Resurrected 03:25

24. Η Ψυχή μου Πλανείται / My Soul Wanders 01:00

25. Τα Θέληντρα σου, Ό Θεά / Your Lures, Oh Goddess 01:51

26. Τι με Φιλιά; / why kissing me? 01:03

27. Χλωμή, Βαθύσκοκη Αγαπημένη / Dear pale and deeply shaded 02:24

28. Βουκολικό / Bucolic 02:17

29. Τα Επινίκια / The Epinics 01:42

30. Ελλάδα, στους Κοσμοχάλασμούς / Greece, during the cosmic mayhem 03:08

Σύνθεση, ενορχήστρωση, κιθάρα, ηχολήψια, προγραμματισμός

Δημήτρης Ζαφειρέλης

Έργο εξωφύλλου

Δήμητρα Λαμπρέτσα

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΑΦΕΙΡΕΛΗΣ

DIMITRIS ZAFEIRELIS

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

APHRODITE

Όπερα

σε τρεις πράξεις / in three acts

Libretto

ΤΑΚΗΣ ΦΑΒΙΟΣ

TAKIS FAVIOS

ΔΑΦΝΗ ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ

DAPHNE PANOURGIA

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ

PANTELIS KATSAMPAS

ΣΟΦΙΑ ΑΝΔΡΙΑΝΟΥ

SOFIA ANDRIANOY

ΣΤΡΑΤΟΣ ΚΑΡΑΧΟΣ

STRATOS KARACHOS

ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΠΑΠΟΥΤΣΗ

NIKOLETTA PAPOUTSI

© ΠροΦύλλο 2023

Πρόσφατα κυκλοφόρησε το νέο σας μουσικό έργο, «Αφροδίτη όπερα σε τρεις πράξεις», σε λιμπρέτο του Τάκη Φάβιου. Πώς σας οδήγησε αυτή τη φορά ο λόγος στη συνύπαρξη κλασικών, σύγχρονων αλλά και λαϊκών μοτίβων;

Δημήτρης Ζαφειρέλης: Το 2018 άρχισα να συνθέτω το έργο «Αφροδίτη». Έχοντας ήδη την προηγούμενη συνθετική εμπειρία με τη σουίτα «Καθημερινή Ηλέκτρα» και άλλων έργων μου σχετικά με τις Jazz Rock συνθέσεις κομματιών, ενότητες τραγουδιών, έργα για σόλο κιθάρα, κοντσέρτα για κιθάρα και ορχήστρα κλπ. ήταν φυσικό επακόλουθο και η πρώτη έκδοση της όπερας το 2021 στην αρχή μόνο με ορχηστρικό σύνολο και αργότερα το 2023 στην ολοκληρωμένη του μορφή ως όπερα για σοπράνο, μπασοβαρύτονο, μεικτή χορωδία και ορχήστρα.

Αγαπητοί φίλοι, σας παρουσιάζω την νέα συνθετική μου εργασία, την **"ΑΦΡΟΔΙΤΗ Όπερα"** σε τρεις πράξεις για σοπράνο, μπασοβαρύτονο, χορωδία, κιθάρα και μικρή προγραμματισμένη ορχήστρα. Μετά την πρώτη επιτυχή έκδοση του έργου το 2021 σε αποκλειστικά ορχηστρική απόδοση, ακολουθεί η όπερα στην πλήρη και κανονική της διάσταση. Συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον το λιμπρέτο που έγραψε ο **Τάκης Φάβιος**, όπου υπήρξε και η αφορμή της υλοποίησης αυτής της όπερας, μας δίνεται η ευκαιρία να παρακολουθήσουμε την φυσική της εξέλιξη, καθώς και την αναμενόμενη ολοκλήρωσή της. Πρόκειται για τον μεγάλο Γλύπτη (Τεχνίτη), όπου ενώ μορφοποιεί το έργο του - το άγαλμα της Αφροδίτης - σμιλεύοντάς το, συνομιλεί και μαζί του...με πολιτικές και μεταφυσικές προεκτάσεις!

Ερμηνεύουν... Αφροδίτη: **Δάφνη Πανουργιά** (σοπράνο)
Τεχνίτης: **Παντελής Κατσάμπας** (μπασοβαρύτονος)
Χορός Εταίρων: **Σοφία Ανδριανού** (μετζοσοπράνο),
Νικολέττα Παπουτσή (σοπράνο)
Χορός Γλυπτών: **Στράτος Καραχός** (τενόρος),
Δημήτρης Ζαφειρέλης (τενόρος)
Καλή ψυχαγωγία και ακρόαση!

For more informations go to: <https://aphroditeopera.blogspot.com/>
<https://zafirelis.bandcamp.com/>

Η όπερα με απανταχού παρόντα τον "παντεπόπτη" έρωτα και με κεντρικό θέμα το "παν μέτρον άριστον" του αρχαίου σμιλευμένου κάλλους, παρουσιάζει τον άγνωστο γλύπτη του αγάλματος της Αφροδίτης της Μήλου, να λαξεύει το έργο του... Διαρκώς παρόντες και αφηγούμενοι τραγουδιστικά ιστορίες της αρχαιοελληνικής γλυπτικής τέχνης αλλά και της συμβολικής μυθολογικής υπόστασης της Θεάς της ομορφιάς, είναι ένας χορός διάσημων γλυπτών, Φειδίας, Πραξιτέλης κλπ, καθώς και χορός επιφανών ετέρων όπως η Ασπασία κ.α. Ο γλύπτης κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου, ερωτεύεται το δημιούργημά του και η Αφροδίτη, τον ικετεύει να τη ζωντανέψει... Έτσι κυλά η δεύτερη και η τρίτη πράξη της όπερας, με φλογερούς ερωτικούς διαλόγους, αλλά και με αναφορές στην λαμπρότητα της αρχαίας Ελλάδας, ανασύροντας στην επιφάνεια και το κατάνυστο ζήτημα της αρχαιοκαπηλίας... Το έργο κλείνει με ύμνους αφιερωμένους στην πνευματικότητα του αρχαιοελληνικού πολιτισμού...
Τάκης Φάβιος

48

Γνωρίζοντας ότι έχει προηγηθεί η σουΐτα «Καθημερινή Ηλέκτρα» σε ποίηση Κωστή Τριανταφύλλου, τι σας εμπνέει από αυτές τις γυναικείες μορφές του μύθου;

Δημήτρης Ζαφειρέλης: Γενικά η ίδια η τραγωδία στηρίζεται κατά πολύ στην θέση της γυναίκας ανά τους αιώνες, στη συμπλοκή της με το περιβάλλον, στις αντιξοότητες που υπάρχουν γύρω από τους εκάστοτε συσχετισμούς της με την πατριαρχική κοινωνία. Η πνευματική και σωματική αίσθηση της ομορφιάς ταυτόχρονα με την τεράστια δυναμικότητα του γυναικείου φύλλου μέσα από την μυθολογία μας, καταμαρτυρούν πόσες αλήθειες και γνώσεις μπορεί να ανακαλύψει κάποιος που χρειάζεται το γνώθει σε αυτόν.

Έχετε εντάξει στην «Αφροδίτη» το στοιχείο του αυτοσχεδιασμού, που είναι έντονο στην τζαζ;

Δημήτρης Ζαφειρέλης: Πραγματικά ο αυτοσχεδιασμός λιγότερο ή περισσότερο χρησιμοποιούμενος με ένα τακτικό τρόπο στα έργα μας, μας δίνει μια ευχαρίστηση και ένα αίσθημα ελευθερίας γιατί υπάρχει η χαρά του απρόβλεπτου. Η «Αφροδίτη» ειδικά στην επεξεργασμένη φόρμα της για συμφωνική ορχήστρα και όπερα έχει αρκετά παρόμοια αυτοσχεδιαστικά μέρη.

Υπάρχει δυσκολία στην υλοποίηση ενός τέτοιου εγχειρήματος;

Δημήτρης Ζαφειρέλης: Είναι αναμενόμενο κάτι τέτοιο διότι διπλασιάζεται έτσι το ερμηνευτικό ρίσκο! Καλό θα ήταν, αυτό να βρίσκεται σε μια ισορροπία με το όλο έργο και κάτω από την ηχητική ταυτότητα που απαιτείται στην τέχνη της όπερας που ούτως ή άλλως είναι συνώνυμη με την αρχαία τραγωδία.

Ποια τα σχέδιά σας για το επόμενο διάστημα;

Δημήτρης Ζαφειρέλης: Μελέτη πάνω στα σύγχρονα πρότυπα μεθόδων εκμάθησης της κιθάρας και επανεξέταση των παλιών, ρεπερτόριο και τεχνική του οργάνου, νέες συνθέσεις και συμμετοχή σε νέα ορχηστρικά σύνολα, πνευματική και σωματική βελτίωση και φυσικά υγεία!